

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kaków
ul. Dunajewskiego 8
Telefon Redakcji 100
Telefon Administracji 810
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 4.50

Typodłowo 1 złoży

w Krakowie

Zagranicę 8 złotych

miesięcznie

Wybiodła oddanie rano

z wydaniem podziękowań

i list podziękowny

Kasja PKO Kraków 400.879

Nastrój mas

Wynik wyborów miejskich, dokonanych w ostatnim czasie, wykazuje w ustosunkowaniu się sił stronnictw stanowców i wyraźnie przesunęło się na lewo. W 24 średnich i mniejszych miastach, w których przeważnie chłema miała dotąd rady gminy w ręku lub przynajmniej dominujące wpływy, liczba jej mandatów spadła przy tych wyborach do 10. Natomiast lewica zyskała mandaty. Ze stronnictw lewicowych na pierwszym miejscu znalazła się PPS z 92 mandatami zdobyłymi przy tych wyborach, i szesnastką chłemie także coś niecoś „sanacji”, która uzyskała 30 mandatów. W społeczeństwie żydowskiej także się uwidoczniło pewne przesunięcie się na lewo: syonistki i ortodoksi (chasydzi) stracili swą wyłączone stanowisko, utrzymali bowiem tylko 15 mandatów, a socjaliści żydowscy zdobyli pokafny wytych w ich stanie posiadania, zdobywając 33 miejsce w radach miejskich (Bund 20, Poale-syon 14, prawica 5, lewica 8 mandatów), a taki wytych w małomiasteczkich stosunkach ma ogromne znaczenie.

Uderza — rezultacie tych wyborów jeszcze jedną cyfrą: oto komuniści dostali 54 mandatów, t. j. połowę tej cyfry, jaką uzyskała PPS. Tych 54 mandatów na prowincji, oraz 60, jacycy głosów w stolicy, wytwarza goź, jaby komuniizm w Polsce znajdował się obecnie w okresie wzrostu. W rzeczywistości tak nie jest. Te cyfry nie są bynajmniej wyrazem jakichś fali przypływu w ostatnim czasie, dla znających stosunki nie jest tajemnicą, że są one w rzeczywistości częściowym wyrazem tego, co pod powierzchnią dokonywało się od roku 1920, a teraz znalazło sposobność ujawnienia się. Nie wątpiłby przyczynić się do tego prześladowania polityczne, które komunistom dodają efektywną aureole męczeństwa. Ale myśliłby się, koby te cyfry wyborcze uważał za rzeczywisty wyraz sił komunistycznych w Polsce. Komunistów jest w tych cyfrach naprawdę znikoma ilość. W przeważnej części cyfry te dowodzą tylko niezadowolenia i rozczarowania wśród mas robotniczych.

Z jakim zapalem witaly te masy w zesłym roku przewrót majowy jak ochotnie w nim współdziałały! jakie dotychczas przywiązywały nadzieję! A jakie zawód w zamian je spotkał!

Zaden rząd poprzedni nie wywołał takiej drożyny jak obecny, w którym p. Niezabyłowski prowadzi politykę wyżwielnia, a raczej wykładzenia kraju. A drożyna ta rośnie przy nie rosnących płacach robotniczych, przy bezrobociu i zastoiu gospodarczym, przy bezbezpiecznej nędzy mas. Spodziewano się, że rządy „legunów” wprowadzą „leguński” rozmach i zrywe życie do czynności i decyzji rządu, — a tymczasem sprawa traktatu handlowego z Niemcami, sprawa plerwzorządnej wagi dla naszego życia gospodarczego, nie posunęła się o krok dalej niż za poprzednich rządów.

A władza się sprawa pożyczki amerykańskiej, z którą ogół łączył tak wielkie nadzieje, także nie była zdolna ukazać masom różnicy między sprawnością rządów poprzednich, a

Znowu podwyżka komornego

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 128, poz. 153) wstrzymało wzrost komornego za najmniejszych mieszkań (jednopokojowe, t. j. złożone z 1 pokoju i kuchni, bądź samego pokoju, względnie samej kuchni) na dalszy czas od 1 stycznia do 30 czerwca bieżącego roku. Ponieważ dotąd nie pojawiło się nowe rozporządzenie Prezydenta w tej sprawie, którego się spodziewano i dlatego w artykule pod powyższym tytułem podano że podwyżka komornego za najmniejszych mieszkań nie

nastąpi, — przeto niesłoty z dniem 1 bm. komorne nawet za najmniejszych mieszkań po 6% podwyżce wynosi 49% przedwojennej komornego (t. j. 51'45 groszy za 1 koronę, opłaty dodatkowe 7%, podatek wrodołagowy 12%, razem 68%, t. j. 71'40 groszy za 1 koronę.

Związek polskich postów socjalistycznych na pierwszym posiedzeniu bieżącej sesji Sejnu postawił wniosek o wstrzymaniu podwyżki komornego za najmniejszych mieszkań. Apeluje do Sejnu, żeby ten wniosek uchwalili!

Wielki przemysł górnośląski w obcych rękach

Przed kilku dniami doniesiono, że austriacka poczowa kasa oszczędności sprzedała pakiet akcji Huty Królewskiej i Huty Laury zagranicznemu konsorcjum, w którym przeważają kapitały holenderskie, angielskie i id. Sąd poczowa kasa oszczędności Austrii przysłała w posiadanie akcji przedsiębiorstw, położonych na terytorjum polskim 4 i 3 adnej radki instytucja oszczędnościowa wogóle przysłała do kupna i sprzedaży tych akcji.

Jest to historia z przed kilku lat, kiedy to wówczas jeszcze wielki na Górnym Śląsku potentat p. Korianty zamierzał „odniecmyć” tamtejszy wielki przemysł. To „odniecmycie” wedle metody p. Koriantego polegało na tem, że za jego namową i pośrednictwem znany spekulant wiedeński Bonkup pakiet akcji Królewskiej Huty i Huty Laury — widocznie w oczach p. Koriantego pochodzący z Czerniowca Bosel dawał większe gwarancje, dla polski niż magnaci niemieccy na Górnym Śląsku.

Bosel spekulował i przespekulował się. Otrzymał on od austriackiej poczowej kasy oszczędności kilka milionów dolarów, a jako zabezpieczenie dał w zastaw furę rozmaitych akcji wielkiemu innemu także Królewskiej Huty i Huty Laury. Bosel zbankrutował i zastaw jego sprzedali. Poczowa kasa oszczędności dla ratowania bodaj części udzielonego mu kredytu przejęła zastawione akcje na własność i ostatecznie sprzedała je, gdyż sama nie może i nie chce zajmować się robitną w przemyśle i to w obcem państwie.

W ten sposób wielkie przedsiębiorstwa na Górnym Śląsku przeszły w obce ręce. Tym razem są to ręce jeszcze czułościjsze niż takiego Bosla. Kapitałisci zachodnio-europejscy nie wklądają pieniędzy w przedsiębiorstwa zagraniczne na to, aby kraj miał z nich pożytek, aby robotnicy dostatecznie zarabiali. Nie, oni mają na oku przedewszystkiem wysoki dywidendy, a te osiąga się przez możliwie najniższe — różne są na to sposoby — płacenie podatków, przez głodowe płace robotnicze i id. Cel swój ci kapitalisci nie wklądają osiągnięci, zanim jeszcze ruszyli palcem, aby coś zrobić. Oto „N. Fr. Presse” donosi, że od sprzedaży akcji, t. od kilku zaledwie dni, wartość tych akcji podniosła się o 20%, czyli że konsorcjum zagraniczne bez pracy i bez zachodów już wzbogaciło się o parę milionów.

Wedle doniesień prasy zagranicznej siedziba zarządu interesu nowego konsorcjum ma być Amsterdam. Będzie to istotnym wytychem robotniczym na lup — w ręce bezwzględnie kapitalu zagranicznego, który kosztem robotników będzie dążył do nadwartościowania akcji i do wyciągnięcia z przedsiębiorstw możliwie największych

obecnego — i musiała tylko potęgować nastrój rozczarowania.

Kto zatem chce wiedzieć, co znaczy cyfry wyborcze pod firmą komunistyczną, znajdzie wystarczające wytłomaczenie, jeśli się przypatrzy sytuacji gospodarczej po roku rządów obecnego gabinetu,

dochodów. Można sobie wyobrazić położenie robotników, którzy przy zakładaniu podwyżki plac — a takie żądania są dziś na porządku dziennym wobec codziennie wstępującej drożyny — będą mieli do czynienia z dyrektorem wymawiającym się brakiem pełnomocnictwa i odsyłającym robotników do — Amsterdama.

Takie to są skutki t. zw. „odniecmycia” wielkiego przemysłu na Górnym Śląsku. Po Bosla kapitalisci holenderscy do spółki z Weimannem z Czech — oni będą wyciągali zyski z Polski.

Sprawa sprzedaży akcji Huty Królewskiej i Laury stale się coraz bardziej zagadkuje. Podczas gdy urzędowa wersja mówi, że nabycyca jest konsorcjum międzynarodowym, odzwiają się głasy przedawcywające sprzedaż w odmiennym świetle. Dziennik niemiecki „Die Stunde”, wprawdzie obliczony na sensację, ale posiadający zwykle dobre informacje, donosi że pod nazwą „konsorcjum międzynarodowego” ukrywa się kartel fabryk stali w Nadrenii (Deutsche Rhein-stahlwerke), który nabył akcje za 22 miliony szylingów austriackich (około 27 milionów zł.). Jakby cel miałaby ta transakcja? Zdaniem „Stunde” chodzi o to, że ten kartel niemiecki pragnie uzyskać wpływ na przemysł górnośląski.

Czy rząd polski wie coś o tem i czy uzna za potrzebne zająć się tą sprawą?

Niewiarowska spaliła się

LOS ANIELI KOLMAN

Słynna artystka operetkowa z Warszawy, znana także brzmieniem publicznego, Kazimiera Niewiarowska uległa smertelnemu wypadkowi: od benzyny zapęła się na niej odzież. Zginęła podobna smiercią, jak przed dwoma laty Anieli Kolman. Tu podany fotograf Niewiarowskiej, szczególnie zaś jej w Warszawie, Anieli, wewnątrz dzisiejszego numeru.

Matteotti zwycięży z za grobu

W wileńskim „Słowie” a zarazem w łowickiej „Gazecie Porannej” ukazał się wywiad p. Kazimierza Smogorzewskiego z prof. Kaletanem Salvemtram na temat przewidywań faszyzmu włoskiego. Wywiad to niezmiernie ciekawy, a bardzo charakterystyczny jest, że pojawił się w organie monarchistów, a więc ludzi sympatyzujących z faszyzmem i z autorem tego jest wbytny dziennikarz do niedawna endecki.

P. Smogorzewski zastrzeża się, że jako Polak nie chce krytykować rządu włoskiego, aczkolwiek faszyści włoscy nie są, jak Polacy, zyszczyli. I tak wielki mieszkaniec włoski „Politica”, pismo przytoczone pod redakcją wytrawnego publicysty — tak go określił p. Smogorzewski — Francesco Coppola uniósł artykuł Attilio Tamero z sadami ujemnymi o obecnych rządach politycznych, a p. Arnoldo Mussolini napisał niedawno w „Popolo d'Italia” o aspijacji politycznej „Popolo d'Italia” z dnia 14 z. m.). Jak więc widać, faszyści nie lubią Polaków.

P. Smogorzewski relacjuje więc tylko swą rozmowę z prof. Salvemtram w Paryżu. Jest to były profesor historii na uniwersytecie florenckim, b. poseł do parlamentu (1919—1921), przebywający dziś na przysmożonej emigracji. Emigracja ta we Francji jest bardzo liczną. Rząd francuski jej wcale nie potiera, ale — pisze p. Smogorzewski — czyniła to wyłącznie masoneria, partia radykalna, socjalizm i socjalizmiki związki zawodowe. Moralnie nie jest to wiele, bo wszystkie te organizacje mają dużo własnych wydatków. Antyfaszyzowska organizacja włoska we Francji zorganizowała „wspólny front” pod postacią t. zw. „Concentrazione antifascista”, której organem jest tygodnik „Liberta”. Należą do niej liberalowie, demokraci, republikańscy, socjaliści i synderkaliści. Prof. Salvemtram do żadnej z partji nie należy, ale z „Concentrazione” współpracuje.

CO MÓWI PROF. SALVEMTRAM?

— Aby rozumieć położenie w Italji, mówił prof. Salvemtram, trzeba najpierw zapoznać się o warunkach, jakich faszyzm mógł dokonać zamachu stanu z 28 października 1922 roku. Warunków tych były trzy: ogólne niezadowolone z rządów parlamentarnych, plendzie wielkiego przemysłu i ciche poparcie generalnego szwarcu. Wszyscy przeciwnicy faszyzmu uznają, że w roku 1922 sprawy Italji stały się. Parlamentaryzm nie potrafił się odnowić. Przywódcy starych partji nie umieli się wyzbyć starych wyznaczników, nie zdolali nadać nowej formy ustroju demokratycznemu. W jakich warunkach faszyzm miał grę ułożoną, ale nie zwyciężyły nędy, bo Benito Mussolini nie jest ani mełom stanu, ani myślicielem. Jest przecież niezwykłym agitatorom i dlatego postawili nań wielki przemysł i sztab generalny. Obie te sily uczyniły to ze strachu przed komunistom. Fabrykanci dali pieniądze, a sztab generalny i kadry. W dodatku szła „komandę poparcia król, który ponosi wielką część odpowiedzialności i upadnie wraz z faszyzmem.

— O ile faszyzm wogóle upadnie.

FASZYŚCI SA ZNIEMADWIERZNI.

— Nlech pan na to nie wapi. Nie wiem, czy faszyzm upadnie za rok czy za pięć, ale upadnie napewno dlatego, że faszyści stanowią ogromną mniejszość w narodzie, mniejszość dokola której potęguje się nienawiść. Pomimo sympatycznego stanowiska niektórych członków episkopatu oraz lewicow, obywatelnie większość ludu włoskiego jest faszyzmem niechętna. W jakich warunkach wyliczonym oddaniem jest praktykomy religijny. Ksładw Dom Sturzo (przywódca katolickiej ale bardzo radykalnej partji chłopskiej — przyn. „Naprzód”) przebywa dziś w Londynie i pozornie nie ma żadnych wpływów w Italji. Wystarczy, aby faszyzm upadł, a odyska on je natychmiast. Tymczasem, ile chłodo o dowódczo, jest solidarna z faszyzmem, ten jest obywatelnie w każdym razie na obalenie faszyzmu drogą buntu wojska będzie nie podobna. Robotnicy? — Mussolini chwali się, że ma ich dużo w swolch korporacjach. Oczywiście, bo owe korporacje są przez rząd popierane. Ale to niczego nie dowodzi. Kiedy faszyzm zostanie obalony wystarczy zmienić sekretariat korporacyjny, organizacje te staną się natychmiast antyfaszyzowskie.

— Dlaczego nie przyjąć rzeczy prostej, a mianowicie, że robotnicy w większości pogodzili się z faszyzmem?

MATTEOTTI ZWYCIĘŻY Z ZA GROBU

— Jest to niemożliwe od 10 czerwca 1921 roku, od zamordowania Matteottiego. Od tej chwili zrodził się w Italji młt Matteottiego, który przeciwstawia się młtow Mussoliniego. Ten ostatni stał

wsze pozostanie dla robotników Italjskich sprawcą śmierci ich bohatera... To jest broń straszna. — Przypuścił, że faszyzm upadnie. Któż go obalił? Emigracja?

FASZYZM OBALI REWOLUCJA

— Obali go wewnętrzne powstanie. Tyko opozycja od wewnątrz może tego dokonać. Zadanie emigracji jest ograniczone: po pierwsze, nie ma ona żadnych praw rozkazodawstwa, bo jest w bezpoczciwem zagranicą; po drugie, ma ona obowiązek myślenia przyczynowo skutku planu i urabiania opinii zagranicze.

— Niema powstania bez broni. Skąd antyfaszyści weźmą broń?

— Mussolini rozwał swoim ludzom (poza mi-

ficja) około 380 000 karabinów, aby mieć ich bezpiecznie, jest to jego największy sukces. Bo lot tych karabinów jest niebezpieczny dla Italji.

— Wyobraźy sobie, że faszyzm w Italji, Czy po to, aby Italja odzyskała utratę któregoś wad sam pan sobie zdaje sprawę?

— Niema ustroju idealnego. W ten sposób narody są skazane na wybór mniejszego zła, niżcielniejszym zlem jest ustroj parlamentarny. Trzeba go przecież odnowić i poprawić.

Tu prof. Salvemtram rozważa swoje pomysły o budowie i taprawy parlamentaryzmu włoskiego.

— Wywiad z Smogorzewskiego z prof. Salvemtram jest niezwykle ciekawy. Czy te obiektywne podane słowa prawdy o Włoszech i faszyzmie dotra do mózgow polityków Obliczenia i marszalczy do zastosowania włoskich rządu w Polsce?

— Wapitmy.

Miotanie się sowietów

Zamordowanie posła Wolkowa w Warszawie wywołało w Rosji wzmożoną falę teroru. Wszystkie, co sowiety określają jako „kontrewolucjonistów”; od socjalistów do monarchistów jest obecnie specjalnie prześladowane, widocznie dla wydławiania energii na wewnątrz wobec niepowodzeń na zewnątrz.

W Rosji panuje nerwowość jako, może być, zapowiedzi nowych wypadków. Skąd ta nerwowość, dlaczego to miotanie się? Nadzieje sowietów zostały w głównym swym celu zawładzione. Nadzieje te krystalizowały się około wybuchu rewolucji światowej, rewolucji społecznej i politycznej, która miała za przykładem Rosji zbolszewizować całą świat. A tu fakta przemawiała przeciw tym nadziejom. W Europie widoków na rewolucję niema; w Azji przewidywań, w Chinach jest też ciężkim zawodem dla Moskwy, zerwanie Angli z Rosją odsuwa sowiety od czynnego wspaniałstwa w polityce europejskiej, — stąd kryzys w bolszewizm i terror w nadziei poprawienia szans sowietów.

Nie potrafią zaspokoić tej prawdy optymistyczne złudzenia Czelenina, który po powrocie do Moskwy złożył przed Radą Komisarzy ludowych sprawozdanie ze swej kilkumiesięcznej podróży po Europie. Wedle doniesień z Moskwy, Rada znowu jest też ciężkim zawodem dla Moskwy, co rokowań w dalszym ciągu z państwami. Na jakich zasadach polityka ta ma być prowadzona? Rada ustaliła je w następujących zarysach: polityka wobec Polski ma polegać na niezłomności, natomiast w polityce na Dalekim Wschodzie ma znaleźć zasadniczą zmianą. Zmiana ta na polegać na tem, że Moskwa zrywa z „chrześcijańskim” genetem Fiegelm, który obcota walczy na czele „Związku Kół Soko”, i tworzy nowy kurs polityki rosyjskiej tak się zwrócić ku Japonii.

Czy ta zmiana spowoduje przeobrażenie bolszewizmu? Bardzo wątpliwe, gdyż powstanie mero panie obecnie służyć nie będzie, przelnie. Wyrzucenie Trockiego i Zhowlewa spowodowały „uroj” Litwinowa, który dotychczas w zastępstwie Czelenina kierował polityką zagraniczną, wzbudzenie w kołach robotniczych (ostatnio donoszą, że opozycja w Leningradzie) w szeregu innych miast, zdobywa coraz więcej zwolenników; wszystko to wskazuje, że sprawy rządowe czują się obecnie niepewnie jako dyktowski przedtem.

Zerwanie Angli z sowietami narodziło lawinę. Oubliła się to nawet na dotychczas obcych sułkach między rosyjskimi a angielskimi Związkami zawodowymi, co wynika z doniesienia z rylskiego „Tas” z Moskwy; wedle tego do siednia dnia 25 czerwca odbyło się w Moskwie plenarne posiedzenie wszerechosyjskich związków zawodowych, na którym przywołano znowu kowej Rady centralnej Tomski składowe sprawozdanie z wyników berlińskiej konferencji angielskich rosyjskich robotniczych Związków zawodowych. Kola sowiędzie zarządcy Związku zawodowym, w szczególności, w sprawie polityki zagranicznej, wobec zmiany polityki rządu angielskiego, wobec tego należy oczekiwać zmian w korespondencji — rozważania w najbliższym czasie Kongresu angielsko-sowieckiego robotniczych Związków zawodowych.

Jżeli to istotnie nastąpi, będzie to ostatnie wymiowanie Związków rosyjskich z jedyną pozycją jako jeszcze mający wśród wielkich Związków robotniczych w Europie pozostający. „Hystoryczna” misja bolszewików odsuwa się coraz dalej w ciemność, to rozumieć w Moskwie i dlatego, także tam szalone miotanie się.

Rysy w koalicji niemieckiej

Nieszczęśliwie zapowiada się w Niemczech wspólne pożycie udających demokratów i republikanów centrowców z konserwatywnymi i republikańskimi nacjonalistami. Utworzona koalicja, mająca na celu odnowienie socjalistów od władzy i większość, wykazuje coraz większe rysy. Nic w tem dziwnego, iże centrum pod naporem rzeczywistego demokracji i republikaństwa, b. kanclerza Wirtha, musi być ostrożnie i nie pozwalać sobie na bezkrytyczne popieranie wszystkiego, co nacjonalistom powstania.

Ostatnio ten zapoczątkowany rozłam w koalicji utwardził się najsilniej. Dnia 30 czerwca Komisja prawnicza Reichstagu obradowała nad wnioskiem o przedłużenie ustawy wstrzymującej procesy byłych panujących o odszkodowanie. Ustawę te z ważnością do 30 czerwca uchwalono w tym celu, aby nie dopuścić do procesów, które by panujący zawsze wygrzywali wobec znanego nieposobienia sędziów niemieckich nieprzyjawnego republikaństwa. Rząd pod naporem nacjonalistów sprzeciwił się przedłużeniu tej ustawy, jednak Komisja 15 głosami przeciw 11 przedłużyć uchwała. Wniosek w komisji powstała w ten sposób, że stanowisko centrowi głosowali przeciw rządowi. W ten sposób koalicja przez tej okazji rozbiła się; centrowcy głosowali przeciw, nacjonalistki za rządem. Nie jest to naturalnie jeszcze rozłamanie, ale w każdym razie symptomem, że koalicja jest niepewna.

Byłoby wielkim zyskiem dla pokoju w Europie gdyby koalicja centrowo-nacjonalistyczna w Niem-

czach przestała istnieć. Ta koalicja, w której: pierwsze skrzypce grają ministrowie Hertg i Neudell, a który za kulmami kieruje hr. Westarp, jest silną przeszkodą dla zaufania w pokójowe intencje Niemców. Ci sami, którzy jeszcze pół roku temu jako opozycjonaliści zwalczyli plan Dreyfusa, Locarno i wogóle porozumienie z Francją, nie mogą wzbudzać zaufania, że się zasadniczo zmienili. Prawda jest, że inaczej się robi politykę, ale to opozycja, a inaczej, gdy się jest u steru, nie chodzi o światopogląd tych ludzi, którzy zawsze byli z monarchistami, za rewianem, za sobotowaniem wszystkiego, co dały do zarcia ostatnie śladów wojny światowej.

Z tego punktu widzenia zachwianie się koalicji powitają wszyscy, którzy naprawdę dają się wytworzenia atmosfery pokojowej, z zadowolonymi i z nadzieją, że wyrzucenie nacjonalistów z koalicji i z rządu przywróci zachwianą we Francji umowę w intencje pokojowe Stresemanna i prawdziwych republikanów w Niemczech.

Czas odnowić przedpłacie na lipiec

Nieudały wybór prezidenta m. Warszawy

(Telefonicznie od korespondenta „Naprzód”)

Warszawa, 1 lipca.

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem prezidenta Rady miejskiej Tow. Warszawskiego posiedzenie Rady, celem wyboru prezidenta miasta w miejsce dotychczasowego prezydenta p. Jabłońskiego. Przed przystąpieniem do wyboru pojedynczo kłuby składają programowe oświadczenia: — imieniem „Kopşa” Borzecki, imieniem PPS Tow. Szpotański, imieniem „sanacji” h. minister sprawiedliwości, Makowski, imieniem Bundu Zybert, który zaczął w języku polskim, obywateli korzystających w zarządzie, czemu sprzeciwił się prezydent z tej racji, że językiem urzędowym Rady jest polski. Wobec tego Zybert dokonał przemówienie po polsku.

Przystąpiono do wyboru prezydenta. W pierwszym głosowaniu otrzymali: Borzecki (Kops) 44 głosów, dr. Bogucki (kandydat PPS, dotychczas

naczelnik wydziału Zdrowia w magistracie) 27, Iwanowski (sanacja) 16. Ponieważ nikt nie otrzymał absolutnej większości, przystąpiono

DO DRUGIEGO GŁOSOWANIA.

Otrzymał: Borzecki 44, dr. Bogucki 31, Iwanowski 16 białych kartek 25.

Wobec negatywnego wyniku zarządco o godzinie 250 w nocny pauze, podczas której odbywały się próby osiągnięcia kompromisu. Na następnym też okazało się, że sanacja wolała kłomprośno z Kopssem, ta sama sanacja, która fałszywie zarzuca PPS, że tak kompromis zawarta. O godzinie 330 podjęto posiedzenie i przystąpiono

DO TRZECIEGO GŁOSOWANIA

Otrzymał: Borzecki 44 głosów, dr. Bogucki 49, Iwanowski 16. Wobec tego posiedzenie odroczone na poniedziałek dla przeprowadzenia definitywnego wyboru.

czyżby do spójniejszego... NPK. Jedną z nich... zdrażdała masę uciążliwą... den z niewyco... oświadczył zebrani, że... organizacji socjali... stycznej ma do zawiązi... nie jest zostal wy... rzucony z pracy.

Następnie wybrano Zastępcę... Oddział w skład... tóraże weszli: pow: Bł... Jordan, Józef... Ochodkowski, Józef... Prugar, Michał... Ochodkowski, Józef... Hetyka Nikodem i K... Warszawa. O godzinie... 330 podoł, przewodniczący... kłmają 34 krzyż... ckiem „miej żyje socjalizm”.

Przebieg gospodarczy

Z TARGU PIĄTKOWEGO W KRAKOWIE

Na piątkowym targu płacili: Młode zbierane 1 litr 25—30 gr, niesieriane 25—40 gr, kwasne 1 litr 25—30 gr, śmietanka 1 litra 1 litr — 70 gr, śmietana kwasna 1 litr 180—220 zł, masło zwykłe 1 kg. 450—470 zł, deserowe 1 kg. 550—62 zł, ser kawki 1 kg. 140—150 zł, jaja kura 7/60 do 8 zł, jaja czułka 13—14 gr, kury czułka 4—8 zł, kurczeka para 5—8 zł, kaczki żywe sztuka 2—450 zł, zrost sznoka 6—9 zł, borowki 1 litr 50—60 gr, pomidory 1 kg. 150—170 zł, buraki 1 kg. 140—160 zł, arcyk 1 kg. 1—140 zł, szarłatnie czerwone 1 kg. 2—240 zł, czereśnie białe 1 kg. 140—150 zł, porzeczki 1 kg. 160—180 zł; karp 1 kg 750—8 zł, szupczak 1 kg. 4—750 zł, lin 1 kg. 6 zł, świnka 1 kg. 6—8 zł, brzojsz 1 kg. 6—7 zł, widlane drobne 1 kg. 4 zł; ziemniaki nowe 100 kg. 55—60 zł, buraki nowe w 100 25—40 gr, marchew 100 kg. 25—40 gr, cebula 100 kg. 25—35 gr, ziemniaki 1 kg. 70—90 gr, ziemniek 25—35 gr, ogórki 1 kg. 750—8 zł, kalafior sztuka 080—150 zł, sałata szarłat 4—10 gr, szparagi 1 kg. 260—300 zł, cebula szt. 060—130 zł, pomidory 1 kg. 5—520 zł

KSIĘGA ADRESOWA

Stary gospodarca nawiazali... redakcja Księgi Adresowej... Przemysłu, Rzemiosła i Rolnictwa, wydawnictwo Towarzystwa Reklamowego Międzynarodowego, zast. repr. Rudolf Mosse. Świadczy to dobitnie o zainteresowaniu się tym, że w naszym mieście... Księga oraz... do druku... droga dostawca.

Jak się dowiadujemy... w najbliższych dniach... do druku. Różnymi miejsc... przemysłowymi, by w... redakcja, Warszawa, Sz... 124. Wzrost z oddziałem w Krakowie... 16, celem odpowiedniego... adres pod odnośną branżą.

KURS WALUT ZAGRANICZNYCH

Warszawa, 1 lipca (PAT). Dolarzy 891, 850, Belgów 1310, 12461, 12399, Holandów 35930, 35750, Londynu 4544, 4351, 3383, N. 893, 895, 891, Paruży 3503, 3574, Praga 2650, 2655, 2614, Szwajcarów 1724, 17253, 17170, Włochy 4966, 4972, 4948, Włocław 125875, 1210, 12556.

PRZEGLĄD LITERACJI

—O—
„SZUKI PIĘKNE”. Numer 1... 11 czerwca 1927 r., pod redakcją... sława Jarekowi ukazał się... numer: 1) Madonna Warowni W... Matki Boskiej Ostrobramskiej... Remer; 2) Michał Burczakowski... Kieczyński; 3) Obraz Siemiradzkiego... Uniwersyteckiej w Warszawie... Zygmont Batowski; 4) Kronika... zobowiązań z reprodukcji w... Obrazu Michała Ostrobramskiej... 20 zł, prenumerata kwartalna 14... w wszystkich księgarniach... „Sztuki Pięknych”, Kraków, Włocław 19.

Podziękowanie

Przewielbionemu Duchowielstwu, WWPW. Radcom mielskim, Kluczewo i Wojcikowi, Przewielbionemu Z. Z. K. WWPW. Mielkowi, Batorowi, Chudkowi, Orlikowemu Z. Z. K. i P. Z. K. WWP. Dr. Aschbacherowej oraz wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę memu mężowi ś. p. Antoniemu Urbaniakowi składam na tej drodze serdecznie Bóg zapłać.

Rodzina

Z życia robotniczego

LOKOUT W FABRYCE EMALI W BIELSKU

Związek metalowców i przemysłowców metalowych w Bielsku podpisał 15 czerwca r. b. umowę zbiorową w myśl której od czerwca 1927 przynajmniej robotnikom 5% podwyżki zarobków oraz przeprowadzono regulację najniższych kategorii stawek począwszy od 15 procent 10 do 5%.

Sa jednakże przedsiębiorstwa, które nie chcą zastosować się do tej uchwały, włączając przemysłowców metalowych. W pierwszym rzędzie stół w fabryce naczyń i wyrobów emalowanych w Bielsku — (zdaje się, siostrzane przedsiębiorstwo fabryki Olkusię). Robotnicy tej fabryki, chcąc nakłonić dyrekcję do przyznania podwyżki, odwołują się z wykonywaniem robót na akord. — W dniu 27 z. m. odbył się w bielskiej inspekcji pracy rokowania; tu przez rady nadzorczej zakładu p. Josephi, chcąc stwierdzić rzekomy bilans umiemy przedsiębiorstwa, zgodził się ująć kalkulacje firmy przedstawicielstwo robotnicze (związku metalowców). Tegóż jeszcze dnia sekretarz okręgowy Związku zaprosił kierownika spółdzielni bielskiej (członka zarządu okręgowego Związku) i wraz z delegacją robotniczą udano się do biura przedsiębiorstwa. Dyrektor fabryki ni Pan Deutsch przedłożył bilans, opowal jakimiś tygodniowymi zestawieniami kosztów robotniczy. Na kategoryczne żądanie ujawnienia zestawienia obliczeniowego, p. Deutsch odparł, że bilans jego będzie wyglądał „rozowo”, gdyż uczynił on to w celu zyskowania takiego zestawienia w bankach kredytujących przedsiębiorstwo.

Kedśmy objawili wyrozumienie ze swej strony na tego rodzaju proponowane zestawienia kupiec, zastrzegając atoli przeprowadzenie dowodu prawdziwości — p. Deutsch wysunął nowe żądanie, ujemniwiające wykład w księgowości zakładu. Pan Deutsch zaczął, abymy wezwali robotników do pracy na akord, a wtedy on będzie mógł nam okazać księgi. Tu jaknajskrajwie ujawniła się obłuda kapitalistyczna. Wtedy, kiedy robotnicy domagali się konieczności naprawy swoich niedźnych zarobków w kapitalistycznym interesie, ba nawet chcą rzekomo w tajemniczym przedstawicielstwo robotnicze w stan operacji, aby ujawnić, rzekome niedobory. Gdy robotnicy skwapliwie chcą z tego wglądowego ustępstwa skorzystać — stawia się im zapory nie do przebycia. Robotnicy emalowali w Bielsku 1 liri raz jeszcze przekonał się komu wierzeli należy, a czyje nawet solenne oświadczenia należy przyjmować z rezerwą.

Dnia 30 z. m. nie puszczono robotników do fabryki do pracy, tem samym ogłoszony został lokout.

ŚWIETNE ZWYCZAJE W MALARZY I LAKIERNIKÓW W PRZEMYSŁU

Jak już donieśliśmy, w dniu 20 czerwca wybił strajk malarzy i lakierników w Przemysłu. Powodem strajku było nieuwzględnienie przez pracodawców żądania 25% podwyżki. Wskutek odnowy, robotnicy chwycili się ostatecznej swej broń, t. strajku. Panowie majstrowie, mając do dyspozycji po kilku chłopach, postanowili strajk zlamać i zmusić robotników do powrotu do pracy na starych warunkach. I sadził, że przy pomocy 3 lamstrajków, braci Duckerów i Wabka, zlamają obłądanie robotników. Związek malarzy i lakierników, wywołania słabych jednostek, zmiało zupełnie na panewce. (Robotnicy potrafili solidarnie wytrwać w strajku, mimo syrenych głosów i podszeptów majstralskich. Siła organizacji zawodowej wystąpiła tu w całej pełni. Tak poważnego i naprawde silnie zorganizowanego strajku nie była w stanie zlamada siła przelamca. Toteż majstrowie, którzy w pierwszym dniu próbowali wsiadac całą akcję, wkrótce siłą solidarności robotników przysiadli dnia 25 z. m. do negocjacji wstępnych. Negocjacje prowadzone pod przewodnictwem tow. Belucha, kierownika strajku, daly poniosły wynik. Robotnicy malarzy bowiem otrzymali podwyżkę 15—18% do ostatnio poboranych płac. — Umowa spisana została w obecności inspektora pracy w dniu 27 czerwca i w tym dniu robotnicy powrócili po całonocnym walce do pracy. Robotnicy wszystkich zawodów powinni wzorować się na tej akcji, jeszcze raz bowiem okazało się, że tylko przez organizację i solidarność robotniczą można odnieść zwycięstwo.

ZJAZD ROBOTNIKÓW ROLNYCH ODZIAŁU KROSNO

W niedziele, dnia 26 czerwca br., odbył się Zjazd robotników rolnych i malorolnych z powiatów: Krosno, Jasko, Brzozów i Sanok w Krośnie w sali „Robotnik” na który zjechało się z okolicznych folwarków i wsi około 200 delegatów. Zjazd zaczął tow. Jordan, zaznaczając, że ogólny wyszok obszarnicy z dnia na dzień się zwiększa, dlatego też winni zebrani dopomagać do skupienia wszystkich wyzyskiwanych. Przewodniczącym jednomyślnie wybrano tow. Wilka, wójtę z Chłorków, sekretarzem tow. Bagrowicz. Przywleto następnie przedmiotowy obrad.

Ogólna sytuacja polityczna i gospodarcza zreferował tow. Pilch Karol, okręgowy sekretarz gromady, wykazując błędy polityczne tak zwanych partii chłopich i ludowych, które tylko tłumnia chłopca dla swej korzyści. Jedynie PPS 1 klasowe Związki zawodowe bronia interesów chłopkorołniczych. Referent życzył w imieniu PPS pomysłowych obrad zebrani z entuzjazmem, gorąco oklaskiwali mów.

Sprawy organizacyjne omówił tow. Krzela, który w przeszło 2-godzinny referacie, często burza oklasków przerywaniem, wskazywał przyczyny niedzy na wsi, dzięki straszliwemu zdzierstwu obszarniczemu. Obszarnicy korzystając z niewiadomości chłopca, wyszukują go na każdym kroku. Dalej napisał, wszelkie wrogie partie, które chcą uładować chłopca, przez co domogają go do uszku ludność wiejskiej. Dole tow. Krzela omówił znaczenie organizacji, podkreślając, że tylko klasowy Związek można oblać wszelkie przyzysk obszarnicy i uniemożliwić dziekie parcelacje. Tow. Bagrowicz w dyskusji apelował do zebranych, by dopomagali do rozszerzenia organizacji. Tow. Prugar Michał dopomnił się, by raz skon-

Najlepszy Puls
zębów

KRONIKA

Kraków, 2 lipca.

CZEŚĆ SŁOWACKIEMU. W przeddzień przeniesienia zwłok J. Słowackiego na Wawel nadesłał wybitny poeta czeski i wyprobowany przyjaciel Polaków, Adolf Cerny (Jan Rokytka) pismo wraz z podniosłym wierszem, napisanym na tę uroczystość i czeskim przekładem pierwszego rebusu „Króla-Ducha”. Również kilka złożeń i tłumny wierszek, konsekwentnie i ładnie utrzymany w imieniu rządu i publiki czechosłowackiej.

KRAKÓW PROBUJE W CAŁEJ POLSCE W ORGANIZACJI RUCHU AUTOBUSOWEGO. Skomentowany przez Polskę Żwiak Turystyczny na pl. św. Ducha w zeszłym roku postój autobusów był zaczątkiem dalszej akcji iak, iż tego roku Polskę Żwiak Turystyczny opomógł już wszystkie główne szlaki, prowadzące z Krakowa. Szczególnym sukcesem tego sezonu jest uruchomienie pociągów w kierunku największych autobusami linii Kraków-Krynica przez Mszanę, Dolną, Limanow, Nowy Sącz. Przez to — cztery godziny z Krynicy trawca połączenie — wypełniona została bolesna luka komunikacyjna Krakowa z Krynica. Autobusy wyjeżdżają rano o godz. 7.30 i popołudniu o godz. 16.13 tak z Krakowa jak i z Krynicy. Połączenia kolejowe, jakkolwiek zostały przyspieszone, jednak w pospiesznych pociągach uwiednia tylko linie Warszawa—Krynica i przechodzą przez Kraków w godzinach najgłębszej nocy. Żwiak Turystyczny przewiduje pociągi funkcyjony liniami Krynica, Zakopane, Kielce, Proszowice, Szwoszewo, Ojów i Rakowice jeszcze dalsze uruchomienie do Żywca, Zawoj, Rabki i innych miejscowości.

Z POWODU POJAWIENIA SIĘ PRZYCZYNY zarazy psycykowo-rakowej w Dz. IX — Ludwini magistrat zarządził co następuje: Zamyka się dzwonek IX. X. XXI dla przyczyni pociągów zwierzami rakowymi bydlęm rogatym, nierogacizną, owcami, kozami, a mianowicie zakazuje się wydawania paszportów na te zwierzęta, wyprawdzania zwierząt rakowiczych z obrębu zarząd, wprowadzania chociażby czasowo do zamkniętych miejscowości zwierząt rakowiczych (przebieg choroby zyma się do wędzliny).

Właścicielom zwierząt, którym przyszedłby do wiadomości najgłębsze zarządzenie szczegółowe wydane na miejscu przez lekarza weterynaryjnego dotychczas: zakazu używania i wydawania poza dom nielka surowego, zakazu wpuszczania do domów osób obcych, walenia się psów, drobiu itp., obchodzenia się z nawozem z zagrod i stajen, wywożenia kołowej dezynfekcji stajen. Pozwolenia na rzekę w rzeki dla zwierząt z zagrod wolnych od zarazy lub uzdrowienia na zanieczyszczeniać będzie Ministerstwo Weterynaryjny, Poleska L. 10. Przypominając posiadaczom zwierząt należony na ich obowiązki bezwzględne donieszenia o wystąpieniu w mowie będącej zarazy u zwierząt, nadmieniamy że tak zaniedbanie tego obowiązku jak i wszelkie inne przekroczenia powyższych lub na ich zasadzie wydanych zarządzeń będą karane.

KOMITET ARTYSTÓW PŁASTYKÓW zawiadamia: Wobec wyboru nowej dyrektki i jej przychylim w myśl życzeń artystów, zawiadamiamy Kolegów że uroczyście ingres artystów do Tow. Szuk Pięknych odbędzie się w niedzielę przed południem. W tym celu „Komitet hołkują” uprasza wszystkich kolegów plastyków, aby zeszli się w niedzielę dnia 3 bim. o godz. 11 przed południem w lokalu wystawy „Nizialektych” (Tow. Belski) przed razem. W tym celu zstądzano meble i orkiestra urządzony zostanie uroczyście pochód do Tow. Szuk Pięknych.

NA UNIWERSYTECIE Jagiellońskim uzyskał Izany Schreiber stopień doktora filozofii.

GODZINY TARGOWE NA TANDECE przy ul. Szerokiej ustanowił magistrat w wtorki i piątki do godziny 5 popołudniu.

NIEZAPOMNIANY UPADEK KOLEJARZA **PODZĄCZKI PRACY.** Wczoraj rano woda powodziowa ratunkowo na dworzec kolejowy Płaszów-Kraków, gdzie strącił kolejowy 28 letni Jakób Taraban dostał się pomiędzy dwa manewrujące pociągi. Nieszczęśliwy pracownik kolejowy doznał zmiażdżenia prawej ręki. Ofiarę zawodu przewidziano do szpitala.

PRZEJĘCIA PRZEZ AUTO. — Naprzeciw której nocny przy ul. Wielopolej wczoraj popołudniu wjechała — została przyjeżdżając Nr. 52 09, 20 letnia Janina Niewińska, urzędniczka poczty. P. Niewińska doznała obrażeń na całym ciele. Po zaopatrzeniu na pogotowiu ratunkowym, oddano ofiarę szpitalnej jazdy szofera, opięcie domowej.

Branwola był od dłuższego czasu bezrobotny. Mieszkał przy ul. Podbrzezie 6. Szukał pracy, nie mógł jej jednak znaleźć. Głód wdarł się do bezrobotnego domu, nuda zaprowadziła w końcu do choroby, która nie mogła pozostać w Branwoli. Chciał pracować, aby dać kawłek chleba rodzinie, potworna przyszłość, rozduły, umierający z głodu stawał przed jego oczami. Rozpacz go ogarnęła; postanowił odebrać sobie życie — wypił jakąś truciznę i wylazł się w białociskach, leżąc na zemi. Wezwano lekarza pogotowia, który udzieliwszy pierwszej pomocy, odczekał nocny straszny słonkowi, przewziął nieszczęśliwego Branwolskiego do szpitala. Białka wylały ze śluzierki. Oto obrazek przemiącej grzy, nędzy panującej wśród bezrobotnych.

POPARZYNO PODZĄCZKI PRACY. W fabryce czekolady „Optima” w odgórku doznał poparzenia w miejscu prawego rękawca i przedzielił ją do szpitala. **POKASANA PRZEZ PSA.** Na pogotowiu ratunkowym opatrzono wczoraj 11 letnią Marę Nusajównę, uczennicę, zamieszkałą przy ul. Kościuszkich L. 76, która pakała dotkliwie, błąkającej się po ulicy ples. Nosalównie polecono udać się do zakładu przy ul. Bujiwda.

AWANTURY POBOROWYCH. Poborowi Kudaszewicz Stanisław, lat 21 i Szromek Wiktor, lat 21, obaj z Zielonok, wyrwali awantury, a gdy posterunkowi uświadli ich uspokoił, rzucili się na niego. Obu aresztowano. Policjant został poturbowany.

KRADZIEŻ. Walenty Kozłowski dozorca w piekarni „Ziarno” przy ul. Złobców 25 zgłosił w policji, że dostał się jakiś osobnik w czasie jego nieobecności do jego zamkniętego mieszkania i skradł mu gotówkę 600 zł. — Lizerowa zam. ul. Wesoła 24 w mieszkaniu przy otwarciu okna na parterze i skradła drobne narzędzie, bliźnię i biżuterię wartości około 600 zł.

Z ZRZESZENIA PROFESORÓW I DOCENTÓW SZKOŁY AKADEMICKIEJ W KRAKOWIE. Dnia 3 lipca 1927 roku odbyła się w sali Uniwersyteckiej Jaskółki konferencja naukowa, pod przewodnictwem wiceprezesa prof. dra Krauzego, prorektora akademii gimnazjalnej. Po wysłuchaniu wypracowania opowiadania zarządki przywrócić komisji tezy i udzielenie zarządki absolutorium za rok 1926. Wskutek niedowolnej rezygnacji dotychczasowego prezesa dra Rostrowskiego wybrano prezesem prof. dra Krauzego, a wiceprezami prof. dra Gołaba. Do komisji rezygnacji wybrani zostali prof. Darszyński, Nowotny i Piłkiewicz.

LETNIE KURSY NAKI PŁYWANIA W YMCA. Krakowska YMCA czaje przyjąć z pomocą młodzieży pozostałe w czasie wakacji, urzędują w swojej krytyce pływalni kursy nauki pływania. Młodzież szkolna za opłatą wstępu tygodniowo będzie mogła korzystać z 3 godzin z urządzeń pływalni i wczekówkach fachowego instruktora. Tak samo staraj będą miały osobne kursy nauki pływania na podstawie tygodniowych opłat. Liczba uczestników kursów ograniczona. Opłaty wliczone obywatelom każdego nie należy się pływad. Biżmca wiadomości w sprawie kursów w gmachu YMCA ul. Krowoderska 8.

POWROTENIE TURNIEJU ŻYWCZ SZACHÓW NA WAWELI. Zorganizowano przy „Białej Krzyż” turniej żywczych szachów, który odbył się w dniu 29 z. m. na dziedzińcu arkadowym na Wawelu, zostanie popartyczny w niedzielę 3 lipca o godzinie 8 wieczorem. Program turniejowy, dekrety i statucie będą barzdziej uroczono. Nowością będzie recytacja oraz zapowiadanie poczęcia szachowych przez megalon. Przed sprzedaż biletów w firmie Lipski, ul. Sławowska, od godziny 8 rano do 1 w południe i od godziny 3 — 7 w wieczór w klubie „Wawelu”. — Gony miejsce zastój. Bilety numerowane.

TEATRY I KONCERTY

OPERA KATOWICKA. Wczoraj wczoraj przybyła do Krakowa w pełnym składzie solistów, chórzyst, artystów, baletu z wstąpieni dekoracjami i kostiumami, odgra dła w sobotę o godzinie 8 wieczorem w teatrze miejskim im. J. Słowackiego na inauguracjom przedstawienia „Halka”. W sobotę, zaś w niedzielę popołudniu po cenach załozonych „Straszny Dwór”, oraz wczoraj o godzinie 8 wieczór „Pomsta Świątów”. B. Walk-Walewski.

WARTNIE DWA **WYSTĘPY BEN-ALIEGO** w teatrze miejskim im. J. Słowackiego w sobotę i niedzielę. Telepat, hynocza, łowiszowidza z pora życia urobosho. Bilety w firmie Rudnickiego, Rynek szczytowy Linja A—B.

SPORT

POGON — JUTRZENKA. Zawody o mistrzostwo w koszykach odbędzie się w niedzielę o godzinie 5.30 popołudniu.

WIELKIE WYŚGI KOŁARSKIE KLUBU CYKLISTÓW „TRZEBINIA” W TRZEBINI. Klub cyklistów

Tragedia bezrobotnego

ogarnęła; postanowił odebrać sobie życie — wypił jakąś truciznę i wylazł się w białociskach, leżąc na zemi. Wezwano lekarza pogotowia, który udzieliwszy pierwszej pomocy, odczekał nocny straszny słonkowi, przewziął nieszczęśliwego Branwolskiego do szpitala. Białka wylały ze śluzierki. Oto obrazek przemiącej grzy, nędzy panującej wśród bezrobotnych.

„Trzebinia” w Trzebinii urzędzą w niedzielę 3 lipca wyścigi kolarskie na przełazim Trzebinia—Krasowice z następującym programem: 1) bieg otwarcia 10 km; 2) bieg zloty 25 km; 3) bieg weteranów 15 km; 4) bieg pan 5 km; 5) bieg popołudniowy 10 km. Wyścigi odbędą się w rano, Dozaczek i zainicjuje i poprowadzi. Zgłoszenia na starty za okazaniem listownej klubowej przesyłki ZPTK. Start i meczem pod „Sokolcem”.

Z Polski

SPRZEDAŁI DOM, ALE NIE SWOJ. Niedawno powstało w Warszawie z inicjatywy B. Ofierdy i emerytów przedzielników handlowo „Zrzeszenie polskie pracy zawodowej”, do którego weszły wkrótce osoby niepołączane, wobec czego, załozyciele ze spółki ustąpił. W „Zrzeszeniu” pozostał tylko Ludwik, pragnący łatwo dorobić się majątku. Do spółki należeli: karany już za różne sprawy Józef Kulski, jego kochanka Amelia Hornówna, „radca prawny” Maurycy Gutreich, Dawid Rozental, Abram Heller, Daniel Dąbski, Julian Hora, Melchior Max, Maria Wolicka, Jan Kowalczyk i Wsystey należeli do zarządu lub rady nadzorczej zrzecz., które nie miało ani lednego członka. W tych dniach przeprowadziło „Zrzeszenie” polskiej pracy zawodowej” transakcję z braćmi Pinkusem, Janolem i Symcha Hoffenbergami. Przedstawiciele „Zrzeszenia” Kulski i Gutreich zawarli z Hoffenbergami umowę, na której pozostałe bracia Hoffenbergowie, w tym Józef „Zrzeszenia” większą ilość manufaktury. Należność miała być zabezpieczona hipoteczną na domu nr. 12 przy ul. Prostej, należącym, jakoby do prezesa „Zrzeszenia” Józefa Sowańskiego, przemysłowca i obywatela ziemskiego z pod Kalisza. Hoffenbergowie zgodzili się dostarczyć towar, w tym celu

zostali wzięci do odpowiedzialności. W tym celu, w celu osiągnięcia i zainicjacji tej transakcji, podjęto „Dom ocenyjony został na 60.000 dolarów, na co Hoffenbergowie wzięli 20.000 dolarów gotówką, czekami 5.000 dol., zagwarantowali hipotecznie, za resztę za 35.000 dolarów mieli dostarczyć towar. Umowę podpisali trzech bracia Hoffenbergowie oraz ze strony „Zrzeszenia” Józef Sowański, który wylegitymował się paszportem wydanym w Kaliszu. Gdy Hoffenbergowie udali się do Kalisza, w celu odbić obciążenie kupionego domu, administrator obwieszczył, że sprzedaż kamienicy nie nie wie, ponieważ w Sowański przabywa stale pod Kaliszem i o żadnej transakcji nie pisał. Wkrótce wszystko wyjaśniło się i sprawę skierowano do prokuratora. W toku dochodzenia przyszedł na jaw podobne transakcje dokonywane przez „Zrzeszenie” wobec czego zarząd, jak i cała rada nadzorcza aresztowano. Uniknęli tylko „prawu prawnym” Maurycy Gutreich i osobnik, podający się za Sowańskiego. Okazało się, że oszust legitymował się u reagenta fałszywym paszportem. Przy rewizji w mieszkaniach aresztowanych znaleziono wiele kompromitujących papierów, jak również kilkanaście pieczętek różnych firm krajowych i zagranicznych, w których imieniu „Zrzeszenie” występowało.

KOBIETA ZWIERZE. Jak donosi prasza warszawska, Gromowicz planowało przedzwierzętobydnym zbrodnie, niebezpieczną dla własnego dzieckiem. Mianowicie kobieta została zawiadomiona, że w mieszkaniu Policzera Bytnera rozległa się głosne wołania dziecięce o ratunek. Przybyły na miejsce posterunkowcy zastali 10-letniego Władzia Wrzoska, syna Bytnerowej z pierwszego jej małżeństwa, pokrytego śluzami i przykutego do podłogi z głęboko już poranionymi nogami od fardca fałszywego. Okrutna matka, nieświadoma swojego pierwszego dziecka, że drugiego małżeństwa ma troje od 6-letniego do 1-rocznego, nie przyzła chłopcą głodem, a potem katowała, gdy na jej rachunek chociażby butkę wzięł od sąsiadki. Chłopca i wyrodną matkę odprowadził posterunkowcy do komisariatu. Skatowanego Władzia, który wśród meczarni 18 godzin przeleżał na podłodze w okuciu odobrano Bytnerowej. Sprawy się skończyło do sądnego sędziwego, który ze względu na troje drobnych dzieci, postanowił na wolnej stopie. W komisariacie jeden z obywateli świadków, widząc stan skatowanego dziecka, rzucił się na Bytnerową tak, że policja musiała ją osłonić przed doróżną karą.

Dotychczasowe rezultaty układów o pożyczkę

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 2 lipca.

Dziennik „ABC” donosi, że wczoraj skończył się pierwszy etap rokowań o pożyczkę amerykańską. Rezultaty są następujące: Ułożono i ustalono w formie protokołu z przedstawicielami kapitału amerykańskiego wszystkie warunki przyszłej pożyczki, z wyjątkiem sprawy kursu ostatecznego. — Sprawa ta zostanie zdecydowana później dopiero. Prawdopodobnie dopiero w październiku konsorcjum amerykańskie poza pożyczką udzieli rządowi polskiemu kredytów zjedynowych w wysokości 15 milionów dolarów. Kredyt ten ma być uzyskany na lepszych warunkach, aniżeli były warunki Federal Reserve Bank w roku 1925. Wówczas kredyty były uzyskane pod pokładką złota, obecnie bez żadnego pokładki.

Wynik rokowań przedstawiał wczoraj minister Czechowicz marszałkowi Piłsudskiemu i wicepremierowi Barłowi, a następnie Radzie finansowej. Sprawa pożyczki ma wejść na dzisiejsze posiedzenie Rady ministrów. Amerykanie wyjeżdżają z Warszawy w niedzielę.

UCHWALY RADY FINANSOWEJ

Ministerstwo skarbu informuje: Na posiedzeniu Rady finansowej w dniu 30. maj. zapadły niżej wymienione następujące rezolucje: 1) Rada finansowa, wysłuchawszy informacji, udzielonych przez ministra skarbu w sprawie pożyczki, uznaje politykę rządu w tej sprawie za uzasadnioną; 2) Ponieważ umiarkowane nadwyżki budżetowe są konieczne ze względów nietytu budżetowych, ale także walutowych, zwłaszcza w okresie do października bieżącego roku, Rada finansowa zaleca ministrowi skarbu, by miesięczne wydatki budżetowe w czasie od 1 lipca do października nie przekazywały 1/12 budżetu pierwotnego.

Na temacie posiedzeniu obrano specjalną komisję do sprawy polityki kredytowej. W skład komisji weszli Tadeusz Epstein, prezes wydziału handlowo-wzajemności w Krakowie, Jan Holystki, wicepreztor Lewiana, Władysław Jezerski, b. dyrektor banku rosyjsko-azjatyckiego, poseł Jerzy Michalski i dr. Feliks Młynarski, wiceprezes Banku polskiego.

— 0 —

Walka o podwyżkę płac górników

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Dąbrowa Górnicza, 1 lipca.

We środę odbyło się w Katowicach posiedzenie komisji arbitrażowej, która odrzuciła żądanie Centralnego Związku Górników o podwyżkę płac o 25 procent. Wczoraj odbyła się na konferencja między delegatami Związku górników a delegatami Rady zjazdu przemysłowców, na której postawiono to samo żądanie. Przemysłowcy odpowiedzieli, że muszą się namyśleć i dać odpowiedź na następnym posiedzeniu. Tow. poseł Stańczyk po naradzie z przedstawicielami sekretariatu górników na Górnym Śląsku oświadczył, że wyroku komisji arbitrażowej nie przyjmie, żądając oddania sprawy pod orzeczenie komisarzy demobilizacyjnych, albo ministra pracy.

Na tuższej konferencji imieniem Związku górników wystąpił wiceprezident Stanisław Bielański. Wódcę górników Zagłębia Dąbrowskiego i krakowskiego rozgoryczenie oburzmy, w związku z ciągłym wzrostem drożyzny. Jeżeli przemysłowcy będą obstawali przy swym oporze, należy się obawiać, że górnicy nie cofną się przed ostateczną walką.

Byrd nie doleciał do Paryża

Wpadł z aparatem do morza

Generałowie transportu transatlantyckiego w Paryżu oświadczają, że zwrócił od kapitana okrętu „Dziękuję ci, mój panie”. On godz. 5 w nocy znalazł się wśród młot. Znalazłszy się na wysokości 10 000 stóp. Osiągał nac bardzo gęstą i zimną mgłę. Znalazłszy się obecnie pod 49 stopniem 33 sekundą północnej szerokości i 18 stopni 10 sekund zachodniej długości. Serdeczne podziękowanie za wasze wiadomości, które oddali nam wielkie usługi.”

Byrd. Z Hreslu (na wielkim wierzchole Bretoni francuskiej) donoszą: Byrd przeleciał we czwartek o godzinie 20:30 nad tutejszym dworcem, zaś o godzinie 21:19 nad miastem Saint Breux.

JAK BYRD DOTARŁ DO FRANCI

Wiadze lotnicze w Cherbourg otrzymały wiadomość od lotnika Byrda, że znajduje się w odległości 35 mil od przyładka Land's End (Anglja) i że przeleci nad Cherbourgim prawdopodobnie około godz. 19 min. 30.

Wedle dalszych wiadomości oczekiwano Byrda we czwartek wieczór w Paryżu. Gdy przyszła wiadomość, że około północy przeleciał nad Rennes, stolica Bretoni, wszyscy byli pewni, że lot

szedł. Tymczasem w ciągu nocy w piątek nad ranem przesyła wiadomość że Byrd z aparatem swoim spadł do morza. Władcy dowiedzieli się o tym z meldunku Oberporučnika i kapitana, że w lotnicy stracił orientację.

JAK SIĘ ODBYŁA KATASTROFA

Paryż, 1 lipca (PAT). W nocy nadchodzący sprzeczne wiadomości o kierunku lotu i miejscu wylądowania Byrda. Wedle informacji o godzinie 2:50 Byrd miał wylądować w lesz Montreux w departamencie Sekwany. Depesza jednak z godziny 4:23 zaprzeczyła tę wiadomość. Radio o godzinie 9 rano donosiło, że samolot Byrda, przelecawszy około 3-ciej okolice Paryża, skierował się ku departamentowi Calvados i spadł do morza w odległości 200 metrów na wschód od miejscowości Yeu sur Mer. Byrd oraz jego towarzysze nie odnieśli szwanku.

Paryż, 1 lipca (PAT). Wiadomość o wypadku jakiegoś długi samolot Byrda, potwierdziła się. „Ameryka” spada do morza o godzinie 5:45 rano w odległości 200 metrów od brzozy. Wedle informacji „Paris Midi” załoga samolotu dotarła do ładu wpław. Dowódca sił lotniczych marynarki udał się do miejsca, gdzie spadł samolot Byrda.

zawarta jest na zasadzie kompensacyjnej, a mianowicie zarząd kolejowy Jugosławii zawarł z zarządem polskim firm lotniczych na Śląsku i w Warszawie umowę o dostawie szyn, konstrukcyjnych mostowców i innych wyrobów metalowych na sumę 7849.000 franków szwajcarskich.

CIĄNIENIE DOLARÓWKI

Warszawa, 1 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Dzisiaj odbyło się ciążnienie dolarówki. Premia w wysokości 800 dolarów pada na numer 698697. Wygrana w kwocie 3000 dol. pada na nr. 206612. Po 1000 dol. wyzraly: nr. 870115, 040821, 509907, 462384, 204853. Nadto wylansowano 10 premii po 400, 20 i 40 premii po 100 dol.

BOJKWA W SOBRANIU BULGARSKIM

Soňa, 1 lipca (PAT). W sobranju przyszło dziś podczas obrad do zwalutowych ekscesów. Gdy poseł większości opowiadał o czasach rządów zwaloty chłopskiej i szczególnie nadkreślał liczne zwaloty dokonywane podczas tych rządów, poczęli mu w sposób zwalutowy przerywać omowy. przyczem przyszło do huki między posłami opozycji a posłami większości. Prezydent przetrwał posiedzenie, a czelowiekowie partii chłopskiej opuścili gremjalnie salę.

EMISARJUSZ SOWIECKI OPUSZCZA CHINY

Hankau, 1 lipca (PAT). W kolach anielskich oświadcza, że Borodin wyjedzie dziś jeszcze z Hankau. Zamierza on prawdopodobnie powrócić do Rosji.

London, 1 lipca (PAT). „Times” donosi z Hongkongu, że oddziały wojskowe zarezerowały w Kantonie setki konistów po zwycięskich walkach na ulicach.

London, 1 lipca (PAT). Posłkosi o zwycięstwach Czang Tso Lina, jak się okazuje, były fałszywe. Angielskie dzienniki donoszą, że przeciw wojska północniowi zdobyły miasta Hang-Chuang. Krasna wojsk północnych była bardzo ciekwa. Rozwiązując ze znaczeniem swej opozycji przez zwycięstwo, postępuje Czang-Kai-Szek hardzo energicznie z komunistycznymi agitatorami, którzy nie są obywatelami rosyjskimi. Podobno wszyscy Rosjanie, którzy nie są urzędnikami konsulatów, muszą w przeciągu 24 godzin opuścić kraj.

Z SALI SĄDOWEJ

EPILOP SPRAWY SĄDOWEJ OFICERA PRZECIW KOMISARZOWI POLICJI

Tymi dniami sprawę w najwyższym sądzie wojskowym wyrok w sprawie nadkom. Sztrafackiego Kazimierza (nieudawo przeniesionego z Krakowa do Warszawy na zastępcę naczelnika rzędu śledczego), któremu pro. Przyborski z DOK. V. zarzucił nadużycie władzy służbowej przy prowadzeniu śledztwa. Trzy wyroki sądowe dyskwalifikują zupełnie moralnie i fachowo nadkom. Sztrafackiego. Sądownie stwierdzono, iż nadkom. Sztrafacki prowadził śledztwo, do czego nie miał ani prawa ani upoważnienia, przez co popełnił nadużycie władzy służbowej. Zeznaniem nadkom. Sztrafackiego, składanym w sądzie — sąd nie dał wiary, okłcając je jako niewiarygodne, bardzo zmienne lub chwienne. Zachowanie się Jego w czasie śledztwa określa sąd jako nieostrożne i niezdecyzyjne. Zachowanie się Jego w stosunku do ofiary określa sąd jako nieaktowne i niegrzeczne. Uzasadnienie sądu honokrowego najzupełniej dyskwalifikuje nadkom. Sztrafackiego, znalazł atrawem w nocy. Ciekawy jestestny, jakie stanowisko zajmie władze przełożone w stosunku do tak „ukwalifikowanego” urzędnika porządkującego na tak poważnym stanowisku.

REPERTUAR

— 0 —

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Bałka”.
Niedziela: „Pomsta Jontawa”.
Poniedziałek: „Lakme”.

KINOTEATR

Bazalet: „Czarodziejka Circe”.
Nowełki: „Kurier carski”.
Promień: „Buster Keaton” — „bołserem”.
Reduta: Lord — maharadza z apas; „dramat w 6 aktach oraz komedia „Pajac” w 6 aktach.
Sztuka: „Sztyleta”.
Uciecha: „Kochanka”, dramat w 10 aktach.
Wanda: „Panienka, która zarzykowała” i „pan bez tytułu”.
Warszawa: „Królcewicz z Ameryki”.

RADJO

Sobota 2 lipca
Krańów (423 m). 17:15: Transmisja z Warszawy. — 18:45: „Strasna historie w karczmie pod przełóżką” — wypowie Krzyszto Nowakówna. 19:00: Odczyt p. l. „O kretencji kosmicznej w Oesele”. — wygłosi Dr. S. Zwęz. 19:30: „Przedział polski zagranicą: obłędnie tygodnia” — wygłosi J. A. Recula, wicepreztor Uniwersytetu Jagiellońskiego. 20:00: Rozmaitości. 20:30: Transmisja z Warszawy.
Warszawa (1111 m). 12:00: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT. 12:30: „Przedział tygodnia” — wygłosi J. A. Recula, wicepreztor nadprogram. 13:20: Przerwa. 14:35: Odczyt p. l. „Teo. co w Ostrej Słodzi Bramie” — wygłosi prof. Henryk Matczak. 17:00: Nadprogram, komunikaty. 17:15: Koncert popołudniowy. 18:35: Rozmaitości. 19:00: „Lewski. 18:55: Komunikaty PAT. 19:10: „Radziokomunikat” — wygłosi Dr. Marian Stepaniak. 19:35: Odczyt p. l. „Wydźwięczony zehleczanie” — wygłosi Dr. Piotr Kieć. 19:45: Nadprogram, komunikaty. 20:00: Przerwa. 20:30: Transmisja z Warszawy. 20:30: koncert orkiestry Aleksandra Selskiego i solistów. — W przerwie biuletyn „Messager Polonais” w języku francuskim. 22:00: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnal czasu, nadprogram, komunikaty PAT. 22:30: Muzyka taneczna z restauracji „Rydar”.

TELEGRAMY

RZĄD LEKCEWAZY POTRZEBY URZĘDNIKÓW

Warszawa, 1 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Jak się dowiaduje Wasz korespondent, rząd dotychczas nie opracował żadnych wniosków w sprawie podwyższenia i ujednolicenia dodatków mieszkalnych dla urzędników.

WYCIĘCZKA DO PAŃSTW BAŁTYCKICH

Warszawa, 1 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Dzisiaj o godzinie 11:55 w nocy wyjechała z Warszawy wycieczka TUR do Łotwy, Estonii i Finlandji.

UGOSŁOWIAŃSKI SŁOWIECZ TYNIOWY

Za POLSKIE WYROBY HUTNICZE
Warszawa, 1 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Rząd ugosłowiński ratyfikował umowę zawartą między rząd zawiadowczą monopolu państwowego w Jugosławii a dyrektora państwowego monopolu tytoniowego w Polsce o dostawę 1834.000 sz. tytonia na sumę 6.491.000 franków. Umowa

